

HOGYAN SZÁLLJ SZEMBE AZ ANTISZEMITA ÉRVELÉSSSEL?

POLITICAL CAPITAL
POLICY RESEARCH & CONSULTING INSTITUTE

1. MIÉRT VONZÓ A SZÉLSŐJOBB?

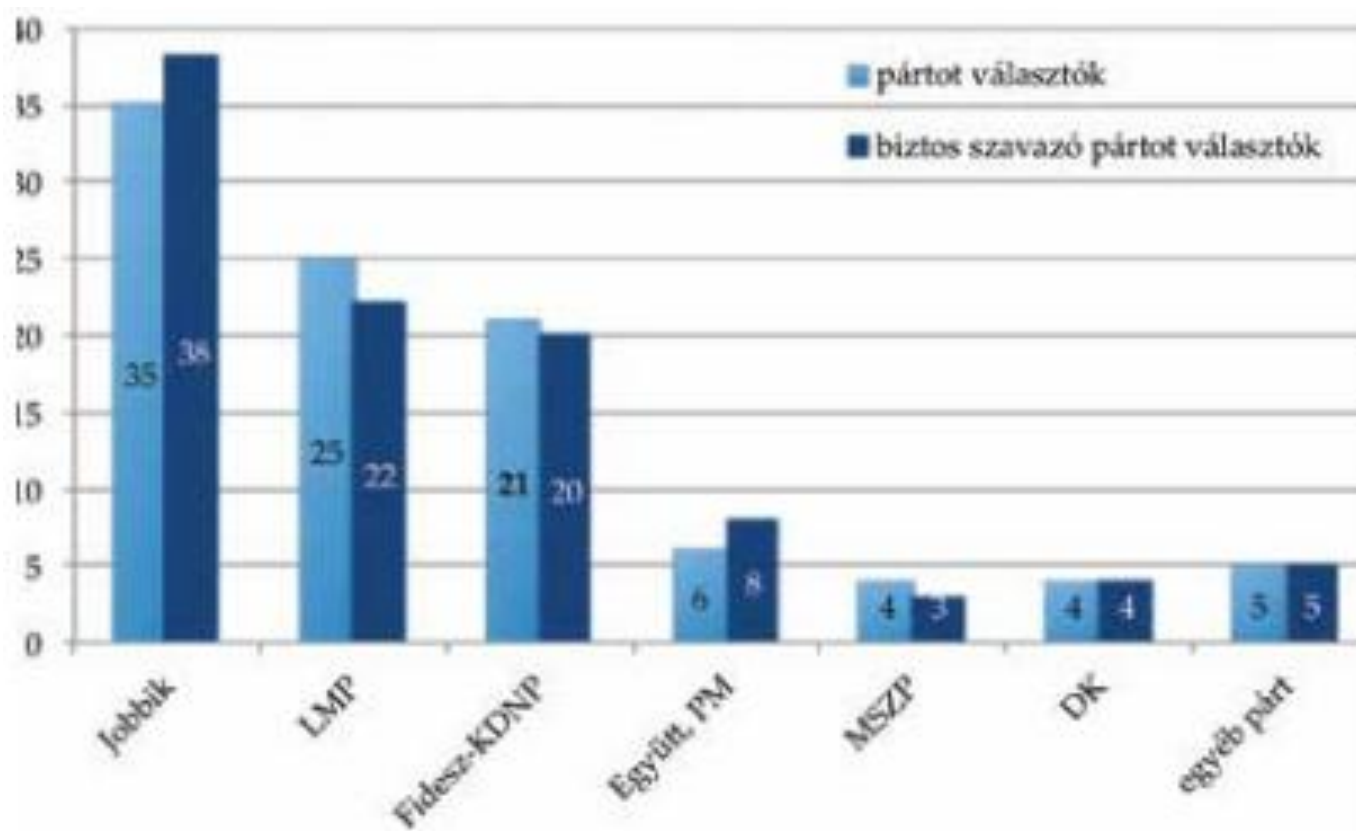

MIÉRT IS VONZÓ A SZÉLSŐJOBB?

Az egyetemisták körében a Jobbik a legnépszerűbb párt

Pártok támogatottsága a különböző hallgatói csoportokban

Forrás: Aktív Fiatalok Magyarországon kutatás 2015

MIÉRT IS VONZÓ A SZÉLSŐJÓBB?

1) Rendszerellenesség, kiábrándultság

Mi az első szó, ami eszedbe jut a „politikáról”?

Forrás: Aktív Fiatalok Magyarországon kutatás 2015

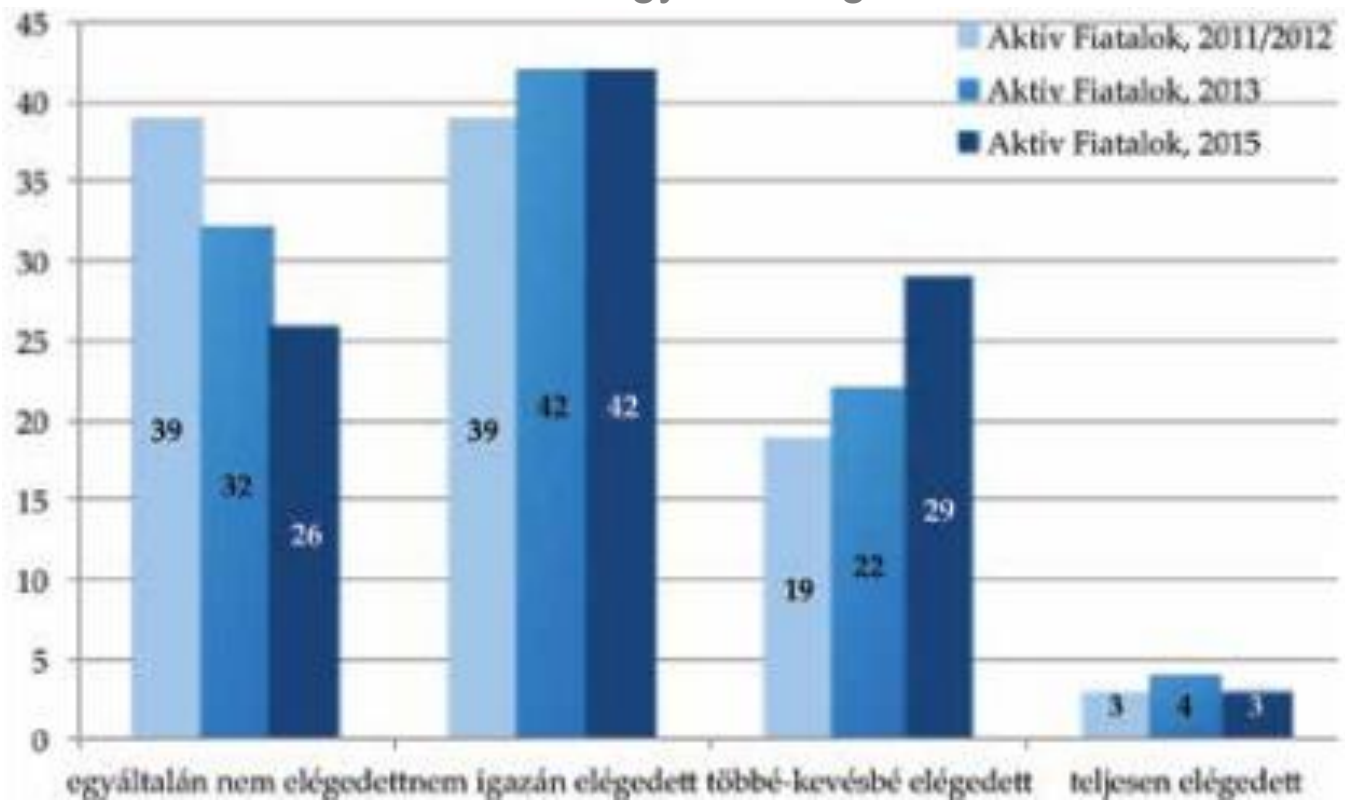
MIÉRT IS VONZÓ A SZÉLSŐJOBB?

1) Rendszerellenesség, kiábrándultság

Egyetemisták több mint 2/3-a elégedetlen a demokrácia állapotával

Mennyire vagy elégedett a demokrácia működésével?

Forrás: Aktív Fiatalok Magyarországon kutatás 2015

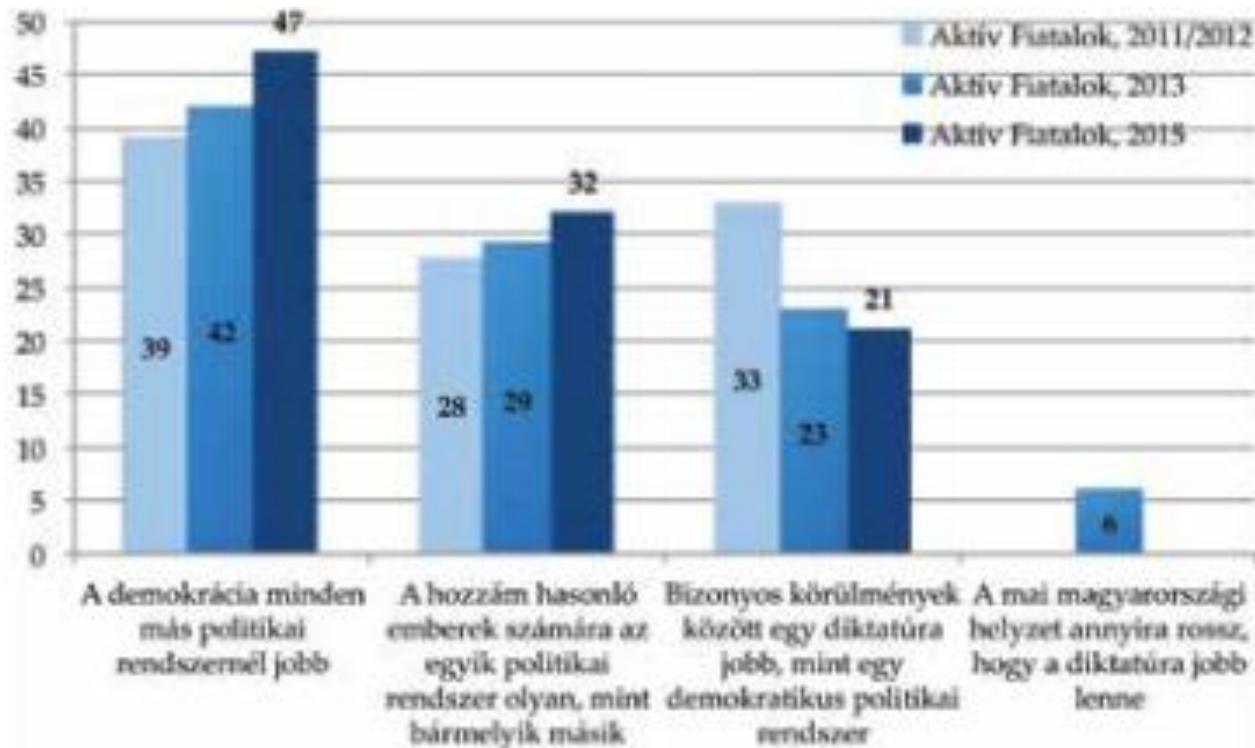
MIÉRT IS VONZÓ A SZÉLSŐJOBB?

1) Rendszerellenesség, kiábrándultság

A demokrácia vs. diktatúra kérdésében többségben vannak a dönteni nem tudók és a diktatúrát előnyben részesítők.

Melyik áll közelebb a véleményedhez?

Forrás: Aktív Fiatalok Magyarországon kutatás 2015

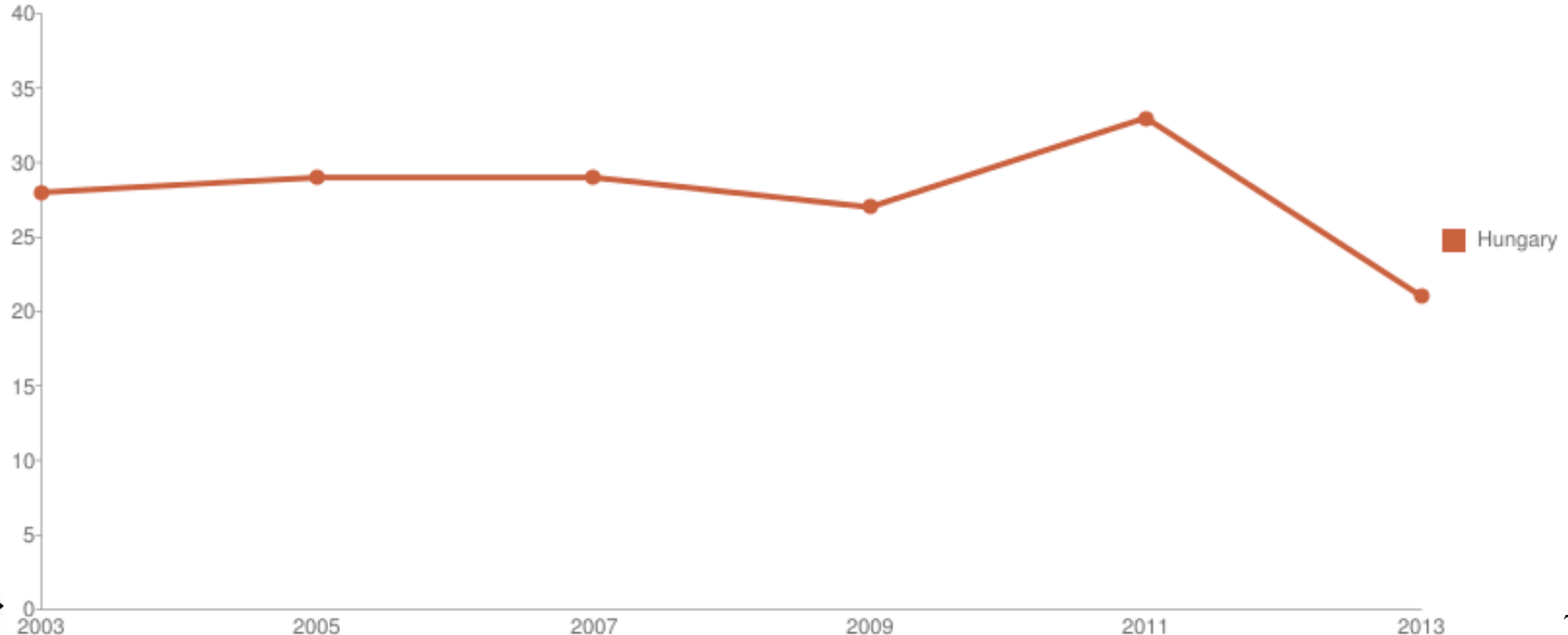
MIÉRT IS VONZÓ A SZÉLSŐJOBB?

2) Jobboldali értékkorientáció

A 2013-as visszaesés ellenére magas a jobboldali értékkorientációval rendelkezők aránya (tradicionalizmus, rend és engedelmesség iránti vágy, jobboldali öndefiníció)

Jobboldali értékkorientáció

Forrás: DEREK Index, derexindex.eu

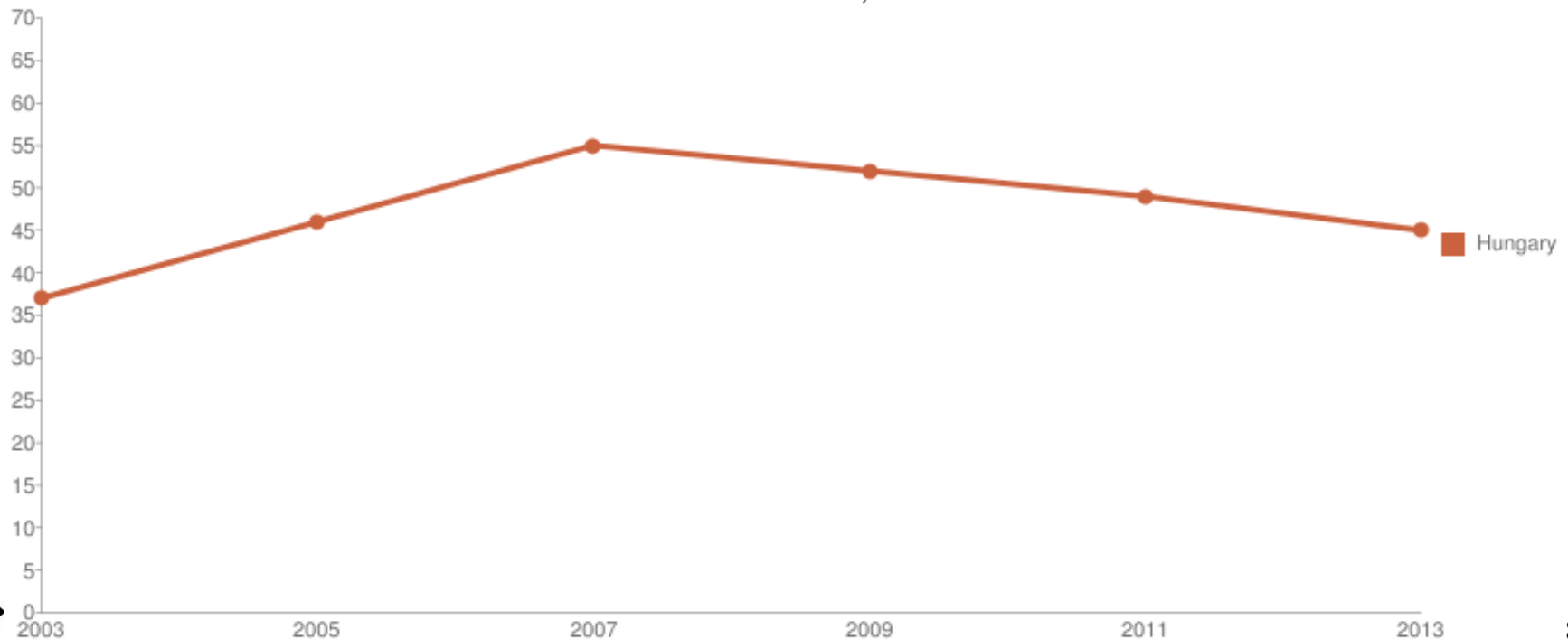
MIÉRT IS VONZÓ A SZÉLSŐJÓBB?

3) Előítéletesség és jóléti sovinizmus

A magyar társadalomban hagyományosan magas az előítéletesség és idegenellenesség aránya

Előítéletesség és jóléti sovinizmus

Forrás: DEREK Index, derexindex.eu

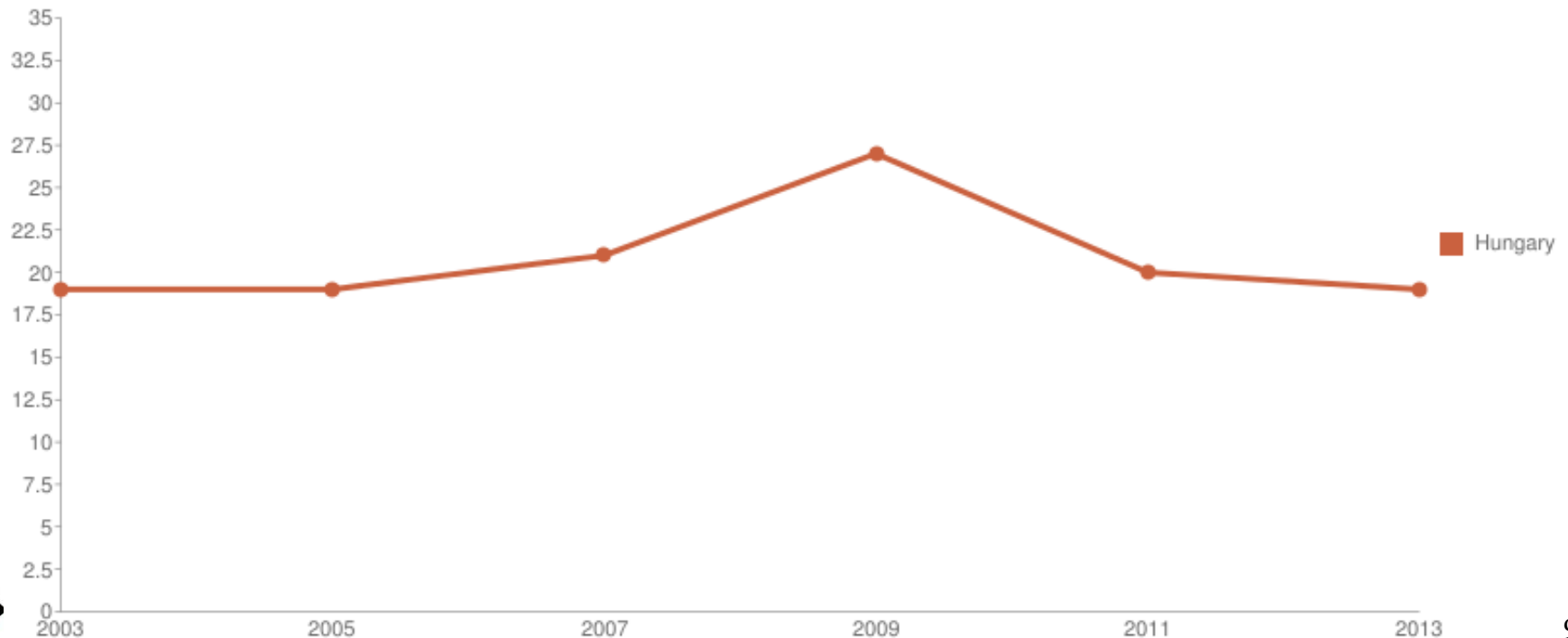
MIÉRT IS VONZÓ A SZÉLSŐJOBB?

4) Félelem, bizalmatlanság, pesszimizmus

A jövőnket negatívan látjuk, nem bízunk egymásban

Félelem, bizalmatlanság, pesszimizmus

Forrás: DEREK Index, derekindex.eu

MIÉRT IS VONZÓ A SZÉLSŐJOBB?

5) Lázadás & közösség

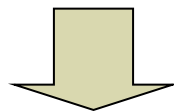
- Társaság
- Zene
- Szimbólumok
- Divat
- Ideológia
- Lázadás, bátorság, „másság”

2. KELL-E VITÁZNI A SZÉLSŐJOBBAL

KELL-E VITÁZNI A SZÉLSŐSÉGESEKKEL?

- Van kereslet és fogadókészség a szélsőséges eszmékre
- A szélsőséges nézetek és érvek jelen vannak a társadalomban
 - közbeszédben, médiában (szélsőjobb saját médiája)
- A szélsőséges gondolatokkal szembeni ingerküszöb megemelkedett
- Szélsőségesség = szexi
 - közösség, zene, öltözködés, lázadás

A vita nem csak szükséges, de elkerülhetetlen

3. HOGYAN ÉRVELNEK A SZÉLSŐSÉGESEK?

MITŐL VONZÓ A SZÉLSŐSÉGES ÉRVELÉS?

Öndefiníciójuk: „bátor, védelmező, nemzeti érdekeket képviselő, cselekvő, tisztességes, elnyomott erő”

Szerintük ők az egyetlenek, akik...

- bátran ki merik mondani az igazságot
- merik képviselni a valódi nemzeti érdekeket
- tisztességesek, a nép érdekeit képviselik, nem részei a cinikus, elnyomó, korrupt „elitnek”
- a hagyományok, a rend és a nyugalom őrei
- az élősködő kisebbségekkel szemben a többség érdekeit képviselik
- tudnak megoldást a nemzetet fenyegető katasztrófára

SZÉLSŐSÉGES ÉRVELÉS JELLEMZŐI

- **Negatív érzelmekre, félelmekre, fenyegetettségre épít**
 - pl. anyagi, biztonsági, kulturális fenyegetettség
 - „felvásárolják, gyarmatosítják Magyarországot”, „veszélyeztetik a magyarság fennmaradását”
- **„Mi” és „Ők” szembeállítása, ellenségek alkotása, etnicizálás**
 - pl. „magyarok vs. romák”, „magyarok vs zsidók”
 - „Vannak cigányokra jellemző bűnözési formák, ezeket etnikai jellegük miatt speciálisan kell kezelni.”

SZÉLSŐSÉGES ÉRVELÉS JELLEMZŐI

- **Kódnevek használata**

- „lomibűnözők”, „szocionisták”, „deviánsak”, „háttérhatalom”, „nemzetközi pénztőke”
- „ügynevezett holokauszt”, „cigánybűnözés”

- **Átkeretezés, átértelmezés**

- „holokausztipar”, „holokausztbiznisz”
- „nem előítélet, hanem utóítélet”

- **Védekezéskor „pajzsok” használata (áldozati pozíció)**

- „Önök adnak a szánkba olyan szavakat, amelyeket nem mondtunk.”
- „az igazán lényeges kérdéseket elintézik azzal, hogy ránk ragasztják a rasszista bélyeget.”

ROMA- VS. ZSIDÓELLENESSÉG

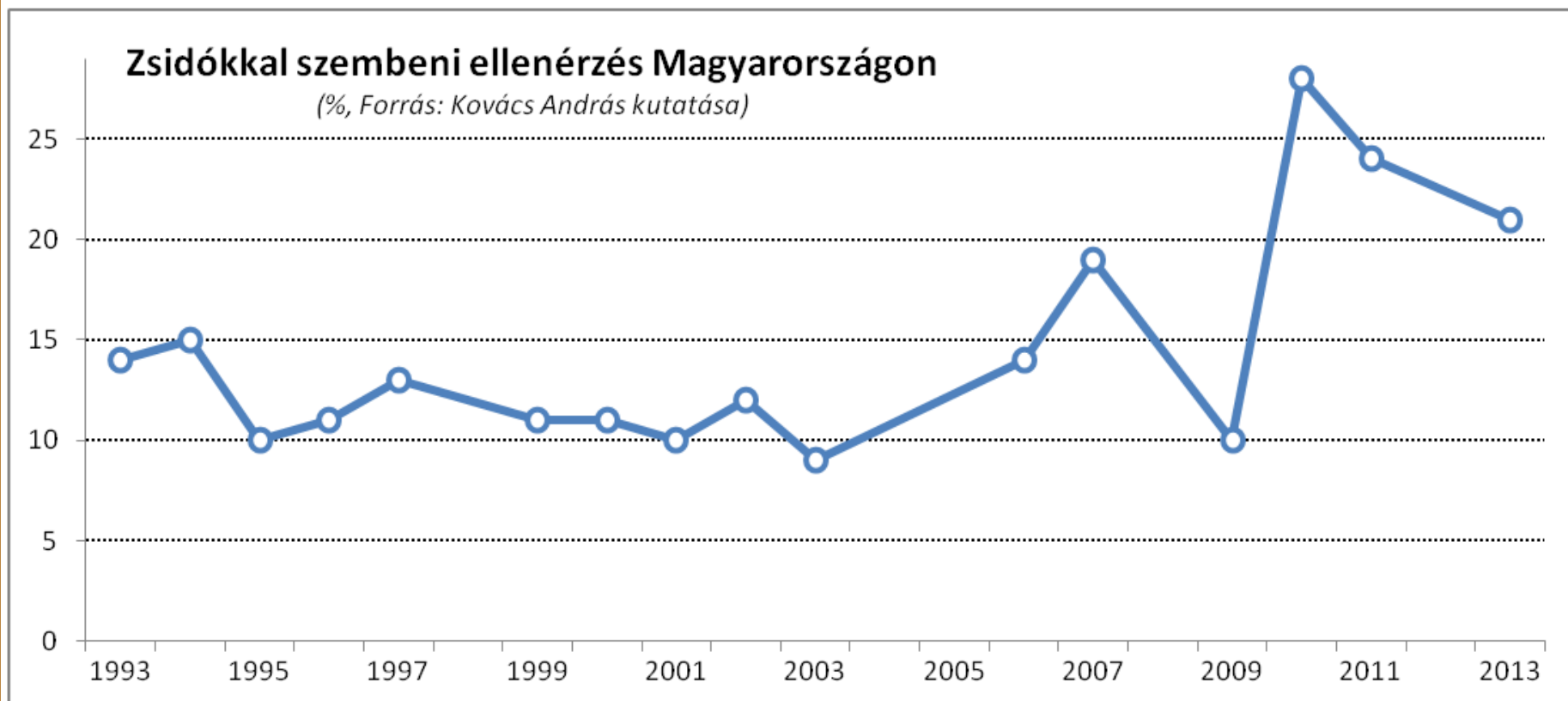
- Romaellenesség: keresletvezérelt
- Zsidóellenesség kínálatvezérelt

Romaellenesség	Antiszemitizmus
Többségre jellemző, inkább nyílt	Kisebbségre jellemző, inkább kódolt
Nem megosztó	Megosztó
Inkább pártsemleges	A pártpreferencia meghatározó
Stabil, állandó szinten van	Fölülről vezérelt, politikai eszköz, változik
Sztereotípa tartalma: parazitizmus, agresszivitás, bűnözés, hedonizmus	Sztereotípa tartalma: Szorgalom, agyafúrtság, fegyelmezettség, összetartás
nem összeesküvéses	összeesküvéses

AZ ANTISZEMITIZMUS JELLEMZŐI

- Az antiszemitizmus politikailag konstruált jelenség → választási években nő

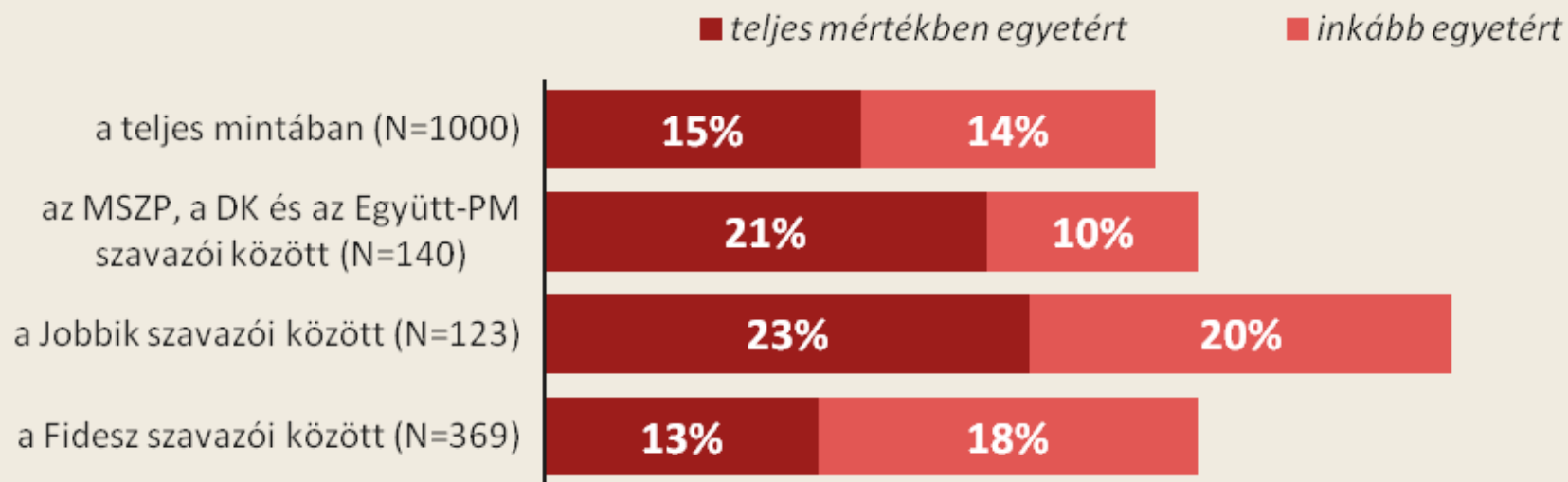

AZ ANTISZEMITIZMUS JELLEMZŐI

- Az antiszemitizmus szimbolikus, összeesküvés-elméleti véleményekhez kapcsolódik

A zsidók uralni akarják a világot

(az egyetértők százalékos aránya a teljes mintában és a fő pártpreferencia csoportokban)

AZ ANTISZEMITIZMUS JELLEMZŐI

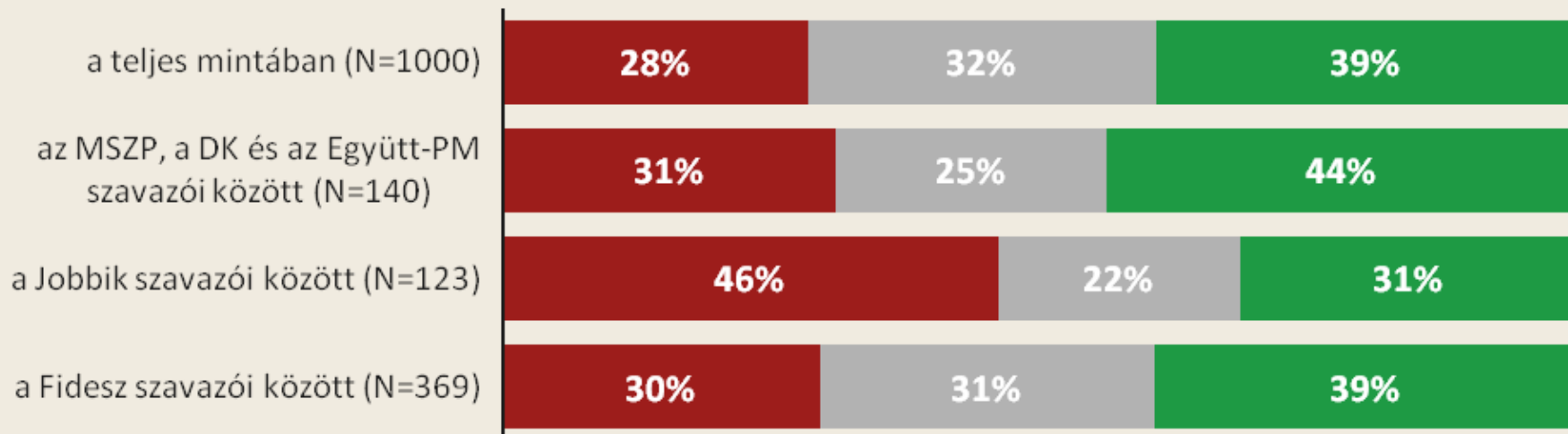
Antiszemita összeesküvés-elméletek: hívők és elutasítók aránya

(a 6 kérdésre adott válaszok átlaga alapján)

■ Zsidóellenes összeesküvés-elméletekben hívők

■ Bizonytalan/válaszhiány

■ Zsidóellenes összeesküvés-elméleteket elutasítók

4. HOGYAN NE ÉRVELJ A SZÉLSŐSÉGES BESZÉD ELLEN?

HOGYAN NE VITÁZZ A SZÉLSŐSÉGESSEL?

- **Ne címkézz, ne hiszterizálj! → Rasszista bélyeg visszaüthet**
 - Segíti az ügyek kisajátítását, érdekesebbé teszi őket, erősíti az áldozati pozíciót
 - Eltaszítja őket, elvágja a meggyőzés, „visszafogadás” lehetőségét.
- **Ne érts egyet velük, ne legitimáld őket, ne vedd át az érvelésüket, ne használd a hívószavaikat! Ne mondj ilyet:**
 - A Jobbik *„valóságos kérdéseket tesz fel (...), a valóság felszínre törésének következménye a párt sikere.”* (Pokorni Zoltán, 2009)
 - *„A Jobbik helyenként valódi problémákat is felvet, csak azokra borzasztó, gyalázatos megoldásokat javasol.”* (Bajnai Gordon, 2009)
 - *„cigány – magyar együttélés”*

5. HOGYAN ÉRVELJ A SZÉLSŐSÉGES BESZÉD ELLEN?

HOGYAN VITÁZZ A SZÉLSŐSÉGESSEL?

Kezeld ugyanúgy a szélsőséges erőt, mint bármely más politikai szereplőt!

- **Kérdőjelezd meg hitelességüket, rombold le imázsukat!**
- Mutass rá az **ellentmondásokra**, számukra kényes témákra!
 - Korruptciós ügyek vs. Tisztaság, hitelesség
 - Orosz elköteleződés vs. Nemzeti erő
 - EU-s források felhasználása vs. EU-ellenesség
 - Szakpolitikai felkészületlenség vs. Kormányzóképeség
 - Rasszizmus, antiszemitizmus tagadása vs. Bátorság, igazmondás
- **Cáfold meg a hamis tényeket, rombold le toposzaikat!**
 - pl. Simon Peresz kijelentése, „cigánybűnözés”-statisztikák

HOGYAN VITÁZZ A SZÉLSŐSÉGESSEL?

- Mutass rá a népszerűtlen témákra!
- Lépj ki a szélsőséges érvelés logikájából!
 - Ne használd az ő kifejezéseiket, építs fel ellennarratívát!
- Készülj föl!
 - a témából és a vitapartnerből!
 - a jellemző szélsőséges érvekből
 - a provokációkra!
- Mérj egyenlő mércével!
 - Általános NEM az előítéletre, rasszizmusra, idegenellenességre

6. HOGYAN VITÁZZ AZ ANTISZEMITÁVAL?

HOGYAN VITÁZZ AZ ANTISZEMITÁVAL?

A szélsőségesek szerint...

- nem volt holokauszt: ez a büntudatkeltés, a manipuláció, a kritikák elfojtásának eszköze
 - Id. „úgynevezett holokauszt”, „holokausztipar”, „holokausztbiznisz”
- A „zsidók”/„izraeliek” ki akarják zsákmányolni az országot
 - Id. Simon Peresz kijelentése
- Az USA + EU a zsidók/Izrael ügynöke, cél a világuralom
 - Id. New York - Tel Aviv tengely, „háttérhatalom”
- Zsidóknak túlzottan nagy a befolyása Magyarországon
 - Id. „zsidólobbi”

HOGYAN VITÁZZ AZ ANTISZEMITÁVAL?

- **Történelmi tények**
- **Jogszábaíyi háttér, jogi lehetőségek**
 - Holokauszttagadás, közösség elleni izgatás
- **Toposz lerombolása**
 - Simon Peresz kijelentésének valóságalapja
- **Önkép lerombolása: „bátor, őszinte erő”**
 - Csak kódszavakat használnak, nem mernek egyenesen fogalmazni
 - Botrány esetén meghunyászkodnak, tagadnak (ld. Gyöngyösi Márton „listázása”)

HOGYAN VITÁZZ AZ ANTISZEMITÁVAL?

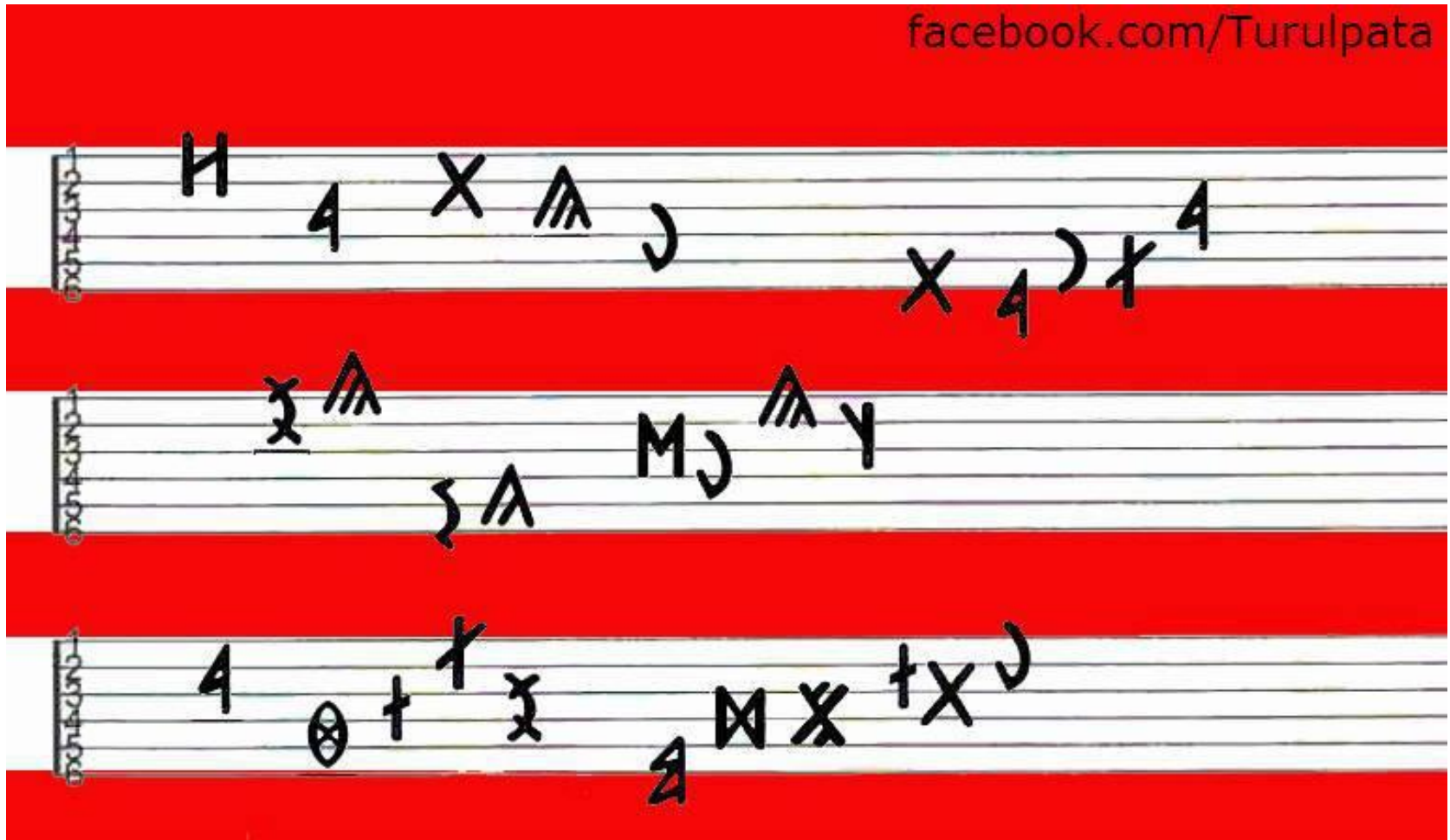
- **Önkép lerombolása: „nemzeti erő”**
 - Zsidó befolyástól félnek, de orosz befolyást propagálják
- **Önkép lerombolása: „új, tisztességes erő”**
 - Nincs ebben semmi új, náci már megmutatták, hova vezet ez
 - Korruptiók ügyek, zavaros finanszírozás
- **Önkép lerombolása: „a rend és védelem ereje”**
 - Uszítás, gyűlöletkeltés, erőszak
 - Terroristák, köztörvényes bűnözők

7. ELLENÉRVELÉSI ALAPSTRATÉGIÁK

1. TEDD NEVETSÉGESSÉ!

Forrás: www.facebook.com/Turulpata

facebook.com/Turulpata

1. TEDD NEVETSÉGESSÉ!

Be Kind To Your Local Nazi

kristyna01

 Feliratkozás

2 videó ▾

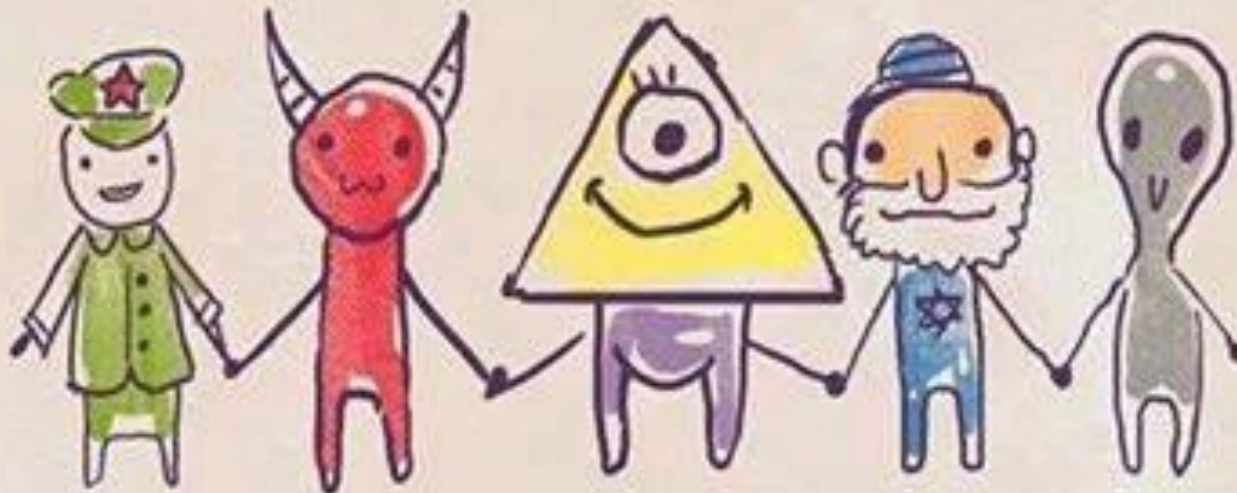

1:02 / 1:07

1. TEDD NEVETSÉGESSÉ!

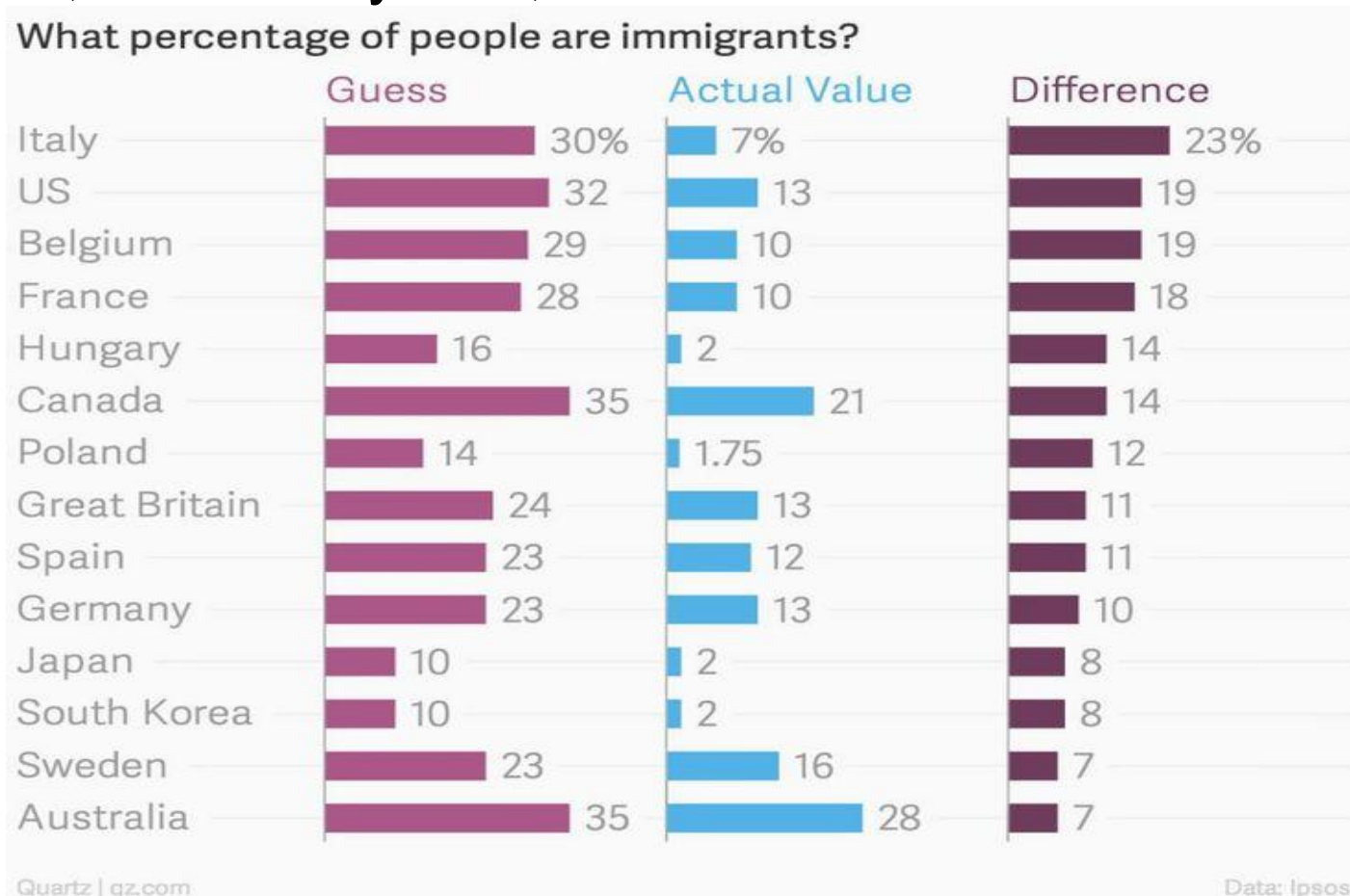
Túl buta, hogy megértse, miért nehéz az élete?

FOGJA RÁNK!

2. ÉRVELJ RACIONÁLISAN

- Bár a szélsőséges eszmék nem racionális érvekre, hanem hitre épülnek, próbáld meg tényekkel, adatokkal cáfolni az érveiket, hamis tényeiket, általánosításait!

3. HASS AZ ÉRZELMEKRE!

Építs

- empátiára
- szolidaritásra
- vallási, kulturális, nemzeti hagyományokra

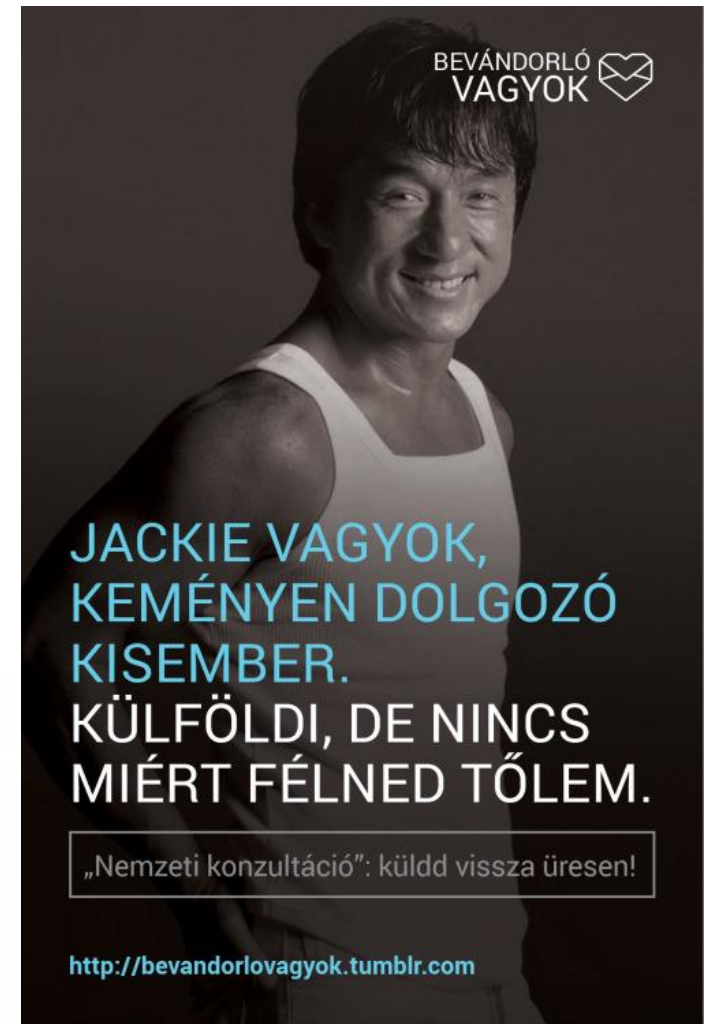

**Idegenvezető
Petőfi-rajongó
Menekült**

Ismerd meg Dariusht:
unhcr.org/refugeeday/hu

#WorldRefugeeDay

8. FELADATOK, GYAKORLATOK

LEHETSÉGES ELLENÉRVELÉSEK 1

Az alábbi kijelentés egy vitapartneredtől származik. Hogyan reagálnál rá? Keress ellentmondásokat, ferdítéseket, és írd **legalább három** ellenérvet!

„Az erdő közepén régi zsidó temető bujkál. Az erdőben, a semmiben, a csend szélén. A fákkal együtt nőnek ki a földből a régi sírkövek és elbeszélgetnek azzal a csenddel. Arról többek között, hogy valamennyien elrontottunk valamit, de nagyon. És végzetesen. Ők is, mi is. Így együtt.”

- Racionális ellenérv?
- Érzelmi alapú ellenérv?
- Nevetségessé tevő ellenérv?

LEHETSÉGES ELLENÉRVELÉSEK 2

Az alábbi kijelentés egy vitapartneredtől származik. Hogyan reagálnál rá? Keress ellentmondásokat, ferdítéseket, és írd **legalább három** ellenérvet!

„A kisebbségi társadalomnak fel kell adnia kultúráját, szokásrendjét, el kell fogadnia a többségi társadalom elvárásait, és minden igyekezetével azon kell lennie, hogy az elvárásoknak megfelelően éljen. Amennyiben ez nem működik, úgy kijelenthető, hogy az adott kisebbség társadalmi együttélésre alkalmatlan, ezért ameddig köreinkben marad, kiemelten megfigyelendő és büntetendő elem.”

- Racionális ellenérv?
- Érzelmi alapú ellenérv?
- Nevetségessé tevő ellenérv?

LEHETSÉGES ELLENÉRVELÉSEK 3

Az alábbi kijelentés egy vitapartneredtől származik. Hogyan reagálnál rá? Keress ellentmondásokat, ferdítéseket, és írd **legalább három** ellenérvet!

„Tilos ma erről történelmi vitákat nyitni, hiszen a holokauszttagadást, ha más eredményre jut, akkor azt büntethetik. (...) Az országgyűlés nem történelmi viták helye, nem arról kell beszélni, hogy volt-e, hány, mekkora holokauszt volt. Elég volt ebből, a csapból is ez folyik.”

- Racionális ellenérv?
- Érzelmi alapú ellenérv?
- Nevetségessé tevő ellenérv?

LEHETSÉGES ELLENÉRVELÉSEK 4

Az alábbi kijelentés egy vitapartneredtől származik. Hogyan reagálnál rá? Keress ellentmondásokat, ferdítéseket, és írd **legalább három** ellenérvet!

„Itt lenne az ideje (...) hogy felmérjük: az itt élő és különösen a magyar Országgyűlésben és a magyar kormányban hány olyan zsidó származású ember van, aki nemzetbiztonsági kockázatot jelent Magyarország számára.”

- Racionális ellenérv?
- Érzelmi alapú ellenérv?
- Nevetségessé tevő ellenérv?

LEHETSÉGES ELLENÉRVELÉSEK 5

Az alábbi kijelentés egy vitapartneredtől származik. Hogyan reagálnál rá? Keress ellentmondásokat, ferdítéseket, és írd **legalább három** ellenérvet!

„Miért hallgat ugyanis az összes döntéshozó helyzetben lévő politikai erő a cigánybűnözés témájában? Nem látják, hogy etnikai bomba ketyeg Magyarországon? (...) Dehogynem! Csak vélhetően abban érdekeltek, hogy a Simon Peresz, izraeli államfő által elmondottak megvalósulhassanak, és Magyarország teljes egészében zsidó befolyás alá kerüljön. Mi is tehát a cigánybűnözés? Ne áltassuk magunkat: biológiai fegyver a cionizmus kezében.”

- Racionális ellenérv?
- Érzelmi alapú ellenérv?
- Nevetségessé tevő ellenérv?

MIT GONDOLSZ AZ ALÁBBI VÉLEMÉNYEKRŐL?

Az alábbi vélemények egy online vitafórumból származnak, az antiszemita véleményekkel szembeszálló kommentelőktől. Mit gondolsz róluk?

- *„Férjemmel nemrég lecseréltettünk néhány nyílászárót. Az ablakosok, akik kijöttek, megtermett, kopasz, fiatal, harminc éves emberek. Egymás közt hallottuk hogy beszélnek, zsidóztak, cigányoztak, csak úgy megszokásból. Látszott, hogy nem is gondolják végig, miket mondanak. Viszont velünk szemben nagyon tisztességesek voltak, tisztelettudóan beszéltek, és – becsületükre legyen mondva – szép munkát végeztek. Érzem, hogy nincs elveszve ez a réteg. Csak frusztráltak. És a dühüket nem azokra fordítják, akik tényleg tehetnek a frusztráltságukról, hanem ellenünk és a romák ellen. Nem is feltétlen tettekben. Láthatóan megkönnyebbülnek, ha zsidózhatnak egyet. De abba már nem gondolnak bele, hogy esik ez a másiknak. Azt sajnós már nem érik fel ésszel.”*

MIT GONDOLSZ AZ ALÁBBI VÉLEMÉNYEKRŐL?

Az alábbi vélemények egy online vitafórumból származnak, az antiszemita véleményekkel szembeszálló kommentelőktől. Mit gondolsz róluk?

- „Az egyetlen kiút ebből az egyre sötétebb helyzetből, hogy megszakítjuk a gyűlöletláncot, és ezzel indokolatlanná tesszük az agresszív, provokatív támadásaikat. Persze a nácit nem fogjuk vele civilizálni, de naiv ember, aki ezért szimpatizálna vele, így megláthatja, milyenek ők, és milyenek vagyunk mi.”
- „Náciból persze egy is túl sok. De az úgymond igazi nácik száma azért hál istennek stagnál. Csak egyre többeket rántanak bele ebbe a mocskba. De nagyon sok megmenthető ember van még, és az ő kezüket nem szabad elengedni. Ezért kerülni kell a durva beszédet velük, nekünk kell lenni az okosabbnak. Ez nagyon nehéz, mikor az embert olyanért gyalázzák, amiről nem tehet, amibe beleszületett, de akkor is meg kell próbálni.”

POLITICAL CAPITAL
POLICY RESEARCH & CONSULTING INSTITUTE

**Ha mélyebben érdekel a szélsőséges beszéddel
szembeni ellenérvelés, esetleg egy gyakorlati tréning,
keress minket bizalommal!**

info@politicalcapital.hu

A projekt és a segédanyag a Joods Humanitair Fonds támogatásával valósult meg.

**JOODS
HUMANITAIR
FONDS**

קרן הומניטאירית יהודית הולנדית
DUTCH JEWISH HUMANITARIAN FUND